

Een grotere biodiversiteit geeft meer sfeer.

GEVARIËERDER NEDERLANDS BOS

AANPLANTACTIE STICHTING PROBOS

2011 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot Internationaal Jaar van de Bossen. Stichting Probos startte daarom een actie om de aanplant te stimuleren van inheemse boom- en struiksoorten die in Nederland zeldzaam zijn geworden.

De Nederlandse Bond van Timmerfabrikanten (NBvT), de Koninklijke Vereniging Van Nederlandse Houtondernemingen (VNNH), Staatsbosbeheer en het bedrijf Total Timber ondersteunden de actie. Alle gaven een donatie, gebaseerd op eigen doelstellingen op het vlak van duurzaam bosbeheer en duurzaam geproduceerd hout.

Goed doel De actie begon eind 2010 samen met Total Timber, een in Everdingen gevestigde houtimporteur en voorraadhoudende groothandel van met name niet-tropische houtsoorten. Het bedrijf wilde in het Jaar van de Bos-

sen deze actie opzetten en de opbrengsten aan een goed doel schenken. Directeur Edwin Klooster: 'Wij dachten zelf aan Stichting Probos, omdat wij het werk dat zij doen in onder andere het verduurzamen van ketens zeer waarderen. Probos wilde het geld graag inzetten voor een concreet project. We kwamen uit op nieuw bos. Hout is immers onze kerntaak en wat is dan mooier in dit speciale jaar bos aan te planten? Probos wees ons er wel op dat dat in Nederland geen sinecure is. Behalve de kosten is ook het lange planologische traject een uitdaging. Probos kwam toen met het idee van zeldzame boom- en struik-

soorten, wat ons zeer aansprak.' Mededirecteur John Buijs: 'We hebben vervolgens afgesproken de actie te koppelen aan het promoten van FSC- en PEFC-gecertificeerd hout. Voor elke verkochte kubieke meter FSC- en PEFC-hout dragen wij €10,- af. Zo zorgen we voor een win-winsituatie. Met de verkoop van duurzaam geproduceerd hout dragen we bij aan beter bosbeheer wereldwijd en met het opgehaalde geld zorgt Probos voor meer diversiteit in het Nederlandse bos.'

Deelnemende partijen Het is nooit de bedoeling geweest de actie te beperken tot alleen Total Timber. Probos heeft vaker aanplantacties georganiseerd, en hoe meer middelen, hoe meer effect. Daarom benaderde Probos enkele brancheorganisaties in de houtsector. Deze hebben doelstellingen geformuleerd over duurzaam geproduceerd hout die zij (deels) in het Internationaal Jaar van de Bossen gerealiseerd willen hebben. Zowel NBvT als VVNH reageerden direct positief op de aanplantactie. Beide deden een donatie vanuit de gezamenlijke campagne Bewust met hout 2010-2015. Die is opgezet om duurzaam geproduceerd hout in Nederland tot norm te maken. Ook Staatsbosbeheer sloot zich aan. Als grootste bosbeheerder in Nederland kan zij plantsoen afnemen, maar zij beschikt ook over contractkwekerijen die het zeldzame, autochtone plantsoen opkweken. Ondanks de zware tijden waarin zij verkeert (een voorziene bezuiniging van ongeveer tweederde deel), is zij bereid bij te dragen aan de aanplantactie. Zij neemt de leveringskosten en de logistiek voor haar rekening.

Boomsorten De keuze voor de boom- en struiksoorten is gebaseerd op de mate van zeldzaamheid in Nederland, de bijdrage die zij leveren aan de biodiversiteit en het goed functioneren van het bos, en de beschikbaarheid van autochtoon plantmateriaal. Het gros van onze bossen staat op arme, verzuurde bodems en bestaat uit boomsoorten met slecht verterend strooisel, zoals eik, beuk en naaldbomen. Voedingsstoffen spoelen uit en er ontstaat een negatieve vicieuze cirkel. Dergelijke bossen kennen een eenvormige structuur en bieden weinig kansen voor typische bosplanten. Er zijn boom- en struiksoorten die deze negatieve spiraal doorbreken. Soorten als populier, iep en vooral linde zijn goede bodemverbeters. Ze zijn echter in onze bossen schaars geworden en daarom opgenomen in de aanplantactie.

Lindewoud Leersum Afgelopen november begon Staatsbosbeheer in dit kader met de aanleg van het Atlantisch lindewoud bij Leersum. Op de landelijke natuurwerkdag zijn met vele vrijwilligers duizenden lindes, eiken, esdoorns, iepen, hazelaars en meidoorns geplant. Een Atlantisch lindewoud is een bostype dat al veel voor-

kwam in het geologische tijdperk het Atlanticum, zo'n 8000 jaar geleden. Het waren wouden waarin de linde dominant was, met daarnaast eik, berk, iep en es. Dit bostype verhoogt de natuurwaarden in een bos. Lindebomen gaan dankzij hun goede strooiselvertering de bodemverzuring tegen en zorgen voor een gevarieerder bos en een grotere soortenrijkdom. Tegenwoordig is alleen in Zuid-Limburg en bij Doorwerth nog een dergelijk bos te vinden.

Overzicht Ook andere boomsoorten dragen met hun bloei en vruchten bij aan een grotere biodiversiteit in het bos. Veel insecten profiteren hiervan. Zo is de vuilboom door de lange bloeiperiode een zeer belangrijke voedselbron, zeker in uitgestrekte schaduwrijke bossen waar weinig nectarplanten te vinden zijn. Voor zoete kers, wilde appel en wilde peer geldt in mindere mate hetzelfde. Deze bieden vooral kansen in bosranden.

Op probos.nl/actie is het volledige overzicht van soorten te vinden en bovendien hoe er besteld kan worden.

In totaal worden dankzij de actie zo'n 20.000 van alle genoemde zeldzame boom- en struiksoorten geplant: een mooie samenwerking tussen houthandel, houtverwerkers en bosbeheerders in dit Internationaal Jaar van de Bossen. •

MARK VAN BENTHEM,
ANNEMIEKE WINTERINK
(STICHTING PROBOS)

V.l.n.r.: Annemieke Winterink en Mark van Benthem van Probos krijgen de cheque overhandigd van Edwin Klooster en John Buijs van Total Timber.